

Zagreb, 24. listopada 2012.
IP 337/2012

U popisu birača nedostaje skoro 17.000 ljudi:

**Biračko pravo je temeljno ljudsko pravo,
a poslovna sposobnost druga pravna kategorija**

Organizacije civilnog društva udružene u Platformu 112 upozoravaju da bi gotovo 17.000 osoba u Hrvatskoj i nadalje trebalo ostati bez temeljnog ljudskog prava – prava glasa. Radi se o punoljetnim osobama koje su najčešće na temelju teškog tjelesnog invaliditeta, duševne bolesti ili intelektualnih teškoća u potpunosti lišene poslovne sposobnosti, tj. svojstva da očitovanjem svoje volje stječu prava ili obveze, a kako bi u njihovo ime važne životne odluke donosile druge osobe. Jedan od zahtjeva Platforme 112, naime, odnosi se na omogućavanje biračkog prava osobama koje su lišene poslovne sposobnosti u skladu s Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom.

Međutim, umjesto ravnopravnog upisa u registar, u aktualnom Prijedlogu Zakona o registru birača Ministarstvo uprave predlaže da sve osobe koje su dosad lišene poslovne sposobnosti i dalje ostanu bez biračkog prava (članak 64. Prijedloga Zakona o registru birača), dok bi za buduće slučajeve Ministarstvo uvelo postupak pred sudom pred kojim bi se osobe lišene poslovne sposobnosti lišavalo i biračkog prava.

Iako ovakav prijedlog potvrđuje dosadašnje stanje, on je protivan Ustavu koji u članku 45. definira da „hrvatski državljani imaju opće i jednako biračko pravo s navršenih 18 godina u skladu sa zakonom“ zbog čega se pred Ustavnim sudom već nalaze dva zahtjeva za ocjenom ustavnosti takvih rješenja.

K tome, usvajanjem predloženog rješenja, Hrvatska bi prekršila Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom koju je ratificirala još 2007. godine, a koja u članku 29. kaže da će „države potpisnice jamčiti osobama s invaliditetom njihova politička prava i mogućnost njihova uživanja na ravnopravnoj osnovi s drugima, te će: (a) osigurati da osobe s invaliditetom mogu djelotvorno i u potpunosti sudjelovati u političkom i javnom životu na ravnopravnoj osnovi s drugima, izravno ili putem slobodno izabраниh predstavnika, uključujući i pravo i mogućnost da glasuju i budu birani.“

Kao organizacije civilnog društva okupljene oko ideje vladavine prava pozivamo Ministarstvo uprave da izmijeni Prijedlog Zakona o registru birača i odustane od loše tradicije koja je značila jedino diskriminaciju osoba s invaliditetom. Zakon o registru birača treba napokon osobama s invaliditetom koje su lišene poslovne sposobnosti omogućiti pravo koje već godinama imaju svi ostali građani, bez sudskih ili bilo kakvih drugih diskriminatornih postupaka.